INTERVIU CU DOMNUL DINU ZAMFIRESCU: „ÎNTR-UN REGIM LIBERAL, PIONUL PRINCIPAL ESTE INDIVIDUL”

Autor: Redacția Syntopic | 23 aprilie 2024

Redacția Syntopic l-a invitat pe domnul Dinu Zamfirescu, decanul de vârstă al seniorilor liberali români, la o discuție privind esența unui regim politic liberal. Invitatul nostru, având experiența celor aproape 100 de ani din istoria României pe care i-a trăit personal, ne-a evocat discuțiile cu Dinu Brătianu (ultimul președinte al Partidului Național Liberal dinaintea instaurării comunismului) și lecturile sale de tinerețe (cum l-a citit pe Louis Marlio în biblioteca familiei), regimul comunist și anii exilului parizian. Domnul Zamfirescu ne-a răspuns ce profesie ar fi urmat într-o istorie contrafactuală în care comunismul nu s-ar fi instalat în România; care consideră că sunt trăsăturile cele mai importante care definesc un om de stat; ce constatări are privind reminiscențele comunismului în viața publică de astăzi și de ce este optimist în privința viitorului.

Gabriel Toma Nicolae Constantin „Dinu” Zamfirescu s-a născut la 26 iunie 1929, la Bucureşti. Bunicii săi au fost doi ofițeri: pe linie paternă, artileristul Paul Zamfirescu iar, pe linie maternă, cavaleristul David Praporgescu. Pe nici unul nu i-a cunoscut. A petrecut o bună parte din anii copilăriei la moșia din Călărași, cu bunica lui paternă, Angela Chiriţescu, văduva doctorului Toma Ionescu. Bunica maternă era Elena Butculescu. Părinții lui, Gabriel Zamfirescu și Maria-Elena (Praporgescu), au divorțat, mama recăsătorindu-se, în 1940, cu Dan Brătianu. Cel devenit tatăl său vitreg era fiul lui Dinu Brătianu (de aici căpătând renumele de „nepot al Brătienilor”).

Avea 15 ani când Armata Roșie a ocupat România, în vara lui 1944. Un an mai târziu, ca elev al liceului „Spiru Haret”, a luat parte la manifestația regalistă din 8 noiembrie 1945. A fost arestat și, imediat după eliberare, s-a înscris în organizația de elevi a Partidului Național Liberal, în care a activat până la sistarea activității, în noiembrie 1947.

Exmatriculat de la Facultatea de Drept în 1949, pentru o lucrare de seminar în care argumenta împotriva pedepsei cu moartea (iar apoi de la Facultatea de Istorie, în 1950),

și-a petrecut următorii ani lucrând ca normator. În anii ’50 s-a stabilit la Cluj, unde a fost detașat de Ministerul Agriculturii la stațiunea experimentală hortiviticolă a orașului. Acolo a fost arestat și trimis la București pentru a fi judecat pentru o activitate de spionaj în care fusese implicat în anii 1945-1947, iar numai contextul internațional al „spiritului Genevei” a dus la anularea acuzațiilor care i-ar fi adus ani grei de închisoare. În anii ’60 s-a relocat la București, unde a fost angajat la Institutul Pasteur. Atunci a reușit, în fine, să-și susțină examenele și licenţa în Drept la Bucureşti în anul 1973.

În 1958 se căsătorise și avea o fiică. Sora sa vitregă, Dina Brătianu, căsătorită cu bunul său prieten, Alexandru Missirliu, a plătit unei organizații din exil „extragerea” lui, a soției și fiicei lor din Franța, unde au ajuns în anul 1975. Găsirea unui loc de muncă nu a fost ușoară. În final, grație studiilor în Drept, a fost angajat ca profesor de Dreptul Construcțiilor la Universitatea Créteil. A fost activ în exilul politic, în cadrul Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului, Asociației Foștilor Deținuți Politici Români de la Paris și Clubului Liberal. A devenit corespondentul la Paris al BBC, fiind una din vocile care dezvăluiau abuzurile din România. Mulți dintre persecutații de atunci i-au fost, după 1989, recunoscători.

În ianuarie 1990 a călătorit la București și a fost unul dintre cei 12 membri refondatori ai Partidului Național Liberal (fiind, astăzi, ultimul supraviețuitor dintre aceștia). Câțiva ani mai târziu s-a întors permanent în țară. În anul 2004 a fost președintele fondator al Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc (INMER), creat împreună cu istoricul Adrian Niculescu. INMER, având Înaltul Patronaj al Regelui Mihai, a fost comasat în 2008 cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, fondat de Marius Oprea. În noul IICCMER a fost, din 2014 până astăzi, Președintele Consiliului Științific.

În anul 2014 a fost ales membru al Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității. A îndeplinit două mandate, al treilea, început în anul 2024, conferindu-i statutul de a fi astăzi cel mai vârstnic demnitar al statului român cu rang de secretar de stat.

Seria de discuții și interviuri „Povești la șemineu” este un proiect Syntopic, în cadrul cărora vom avea onoarea de a discuta pe larg cu personalități din România care reprezintă standarde de excelență și profesionalism în domeniile în care activează, dar, poate și mai important de atât, sunt adevărate repere de caracter și conduită pentru fiecare dintre noi.